

KESKUSTAN OSAYLEISKAAVA, LIIKENNESELVITYS, ALAJÄRVI

SISÄLTÖ

LUONNOSVAIHE 14.1.2021

1. Nykytilanne

- Kaavoitustilanne ja strategiat
- Liikenneverkko, nopeudet
- liikennemäärät, toimivuus
- liikenneturvallisuus, yhteyspuutteet

2. Tavoitteet

- liikenne-ennuste 2040
- liikenneverkko ja maantiet
- katu- ja yksityistieverkko
- kävelyn ja pyöräilyn verkko
- maankäyttö, asuminen, elinkeinot, virkistys

3. Verkkosuunnittelu

- Vt 16, liittymien järjestelyt
- Tupasaaren teollisuusalueen katuverkko, vaihtoehtojen vertailu
- Alajärventien ympäristö
- Pekkolan katuverkko
- Hoiskon rinnakkaistie-ehdotus
- Kävelyn ja pyöräilyn verkko
- Kt 68, järven itäpuolen kävelyn ja pyöräilyn väylä

4. Liikenteelliset vaikutukset

1. NYKYTILA, KAAVOITUSTILANNE JA STRATEGIAT

YLEISKAAVAT

- 1994 Ydinkeskustan osayleiskaava
- 1984 Pynttärin osayleiskaava
- 1984 Kirkonseudun osayleiskaava

ASEMAKAAVAT, RANTA-ASEMAKAAVAT

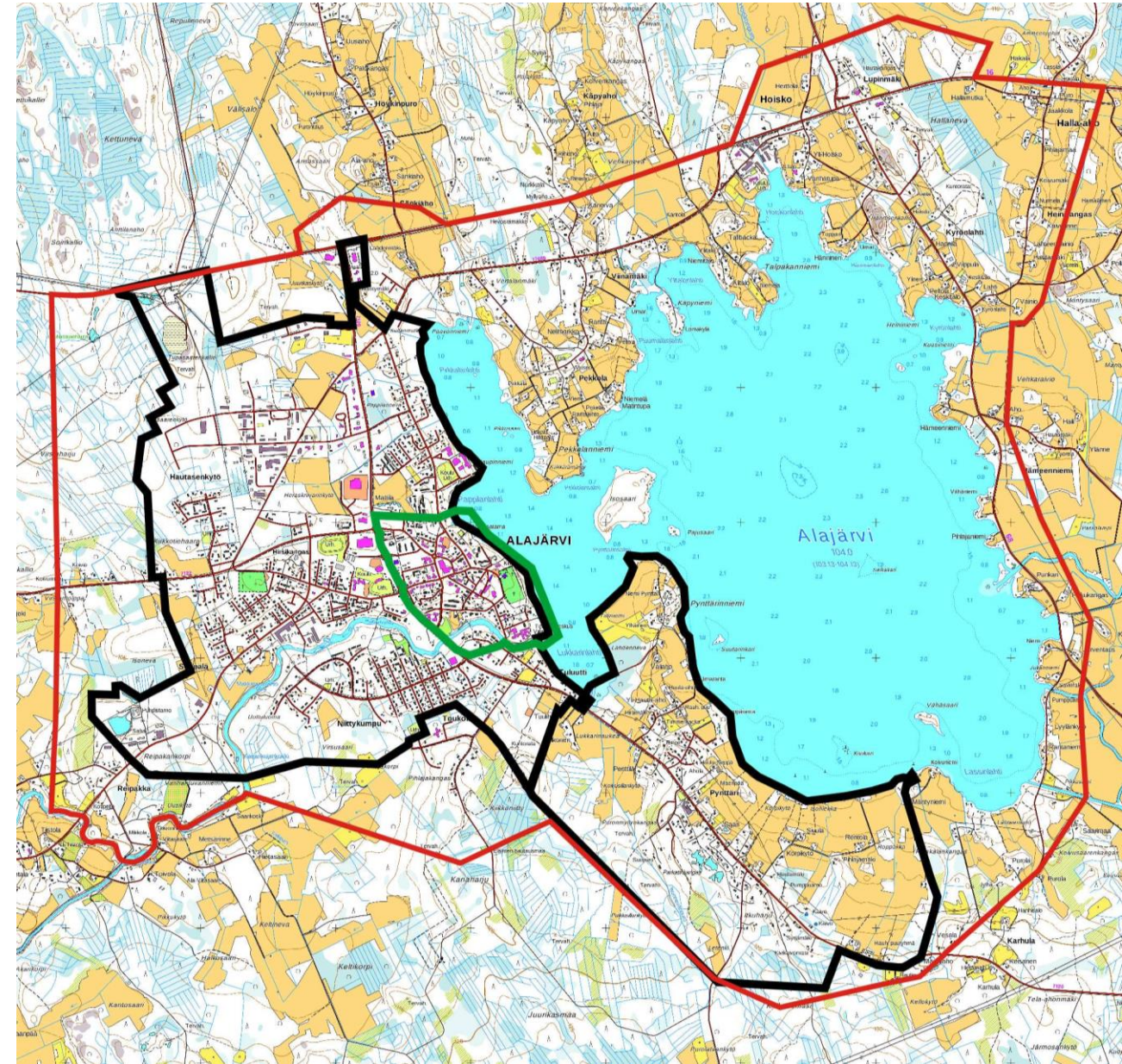
- Suunnittelualueella 64 asemakaavaa ja viisi ranta-asemakaavaa

RAKENNEMALLIT

- 2012 Järvi-Pohjanmaa
- 2012 Alajärven keskustan rakennemalli

ALAJÄRVEN KAUPUNGIN STRATEGIA

- Kvalt 27.11.2017

1. NYKYTILANNE, TIEVERKKKO

----- Suunnittelualueen raja

NYKYINEN LIIKENNEVERKKO

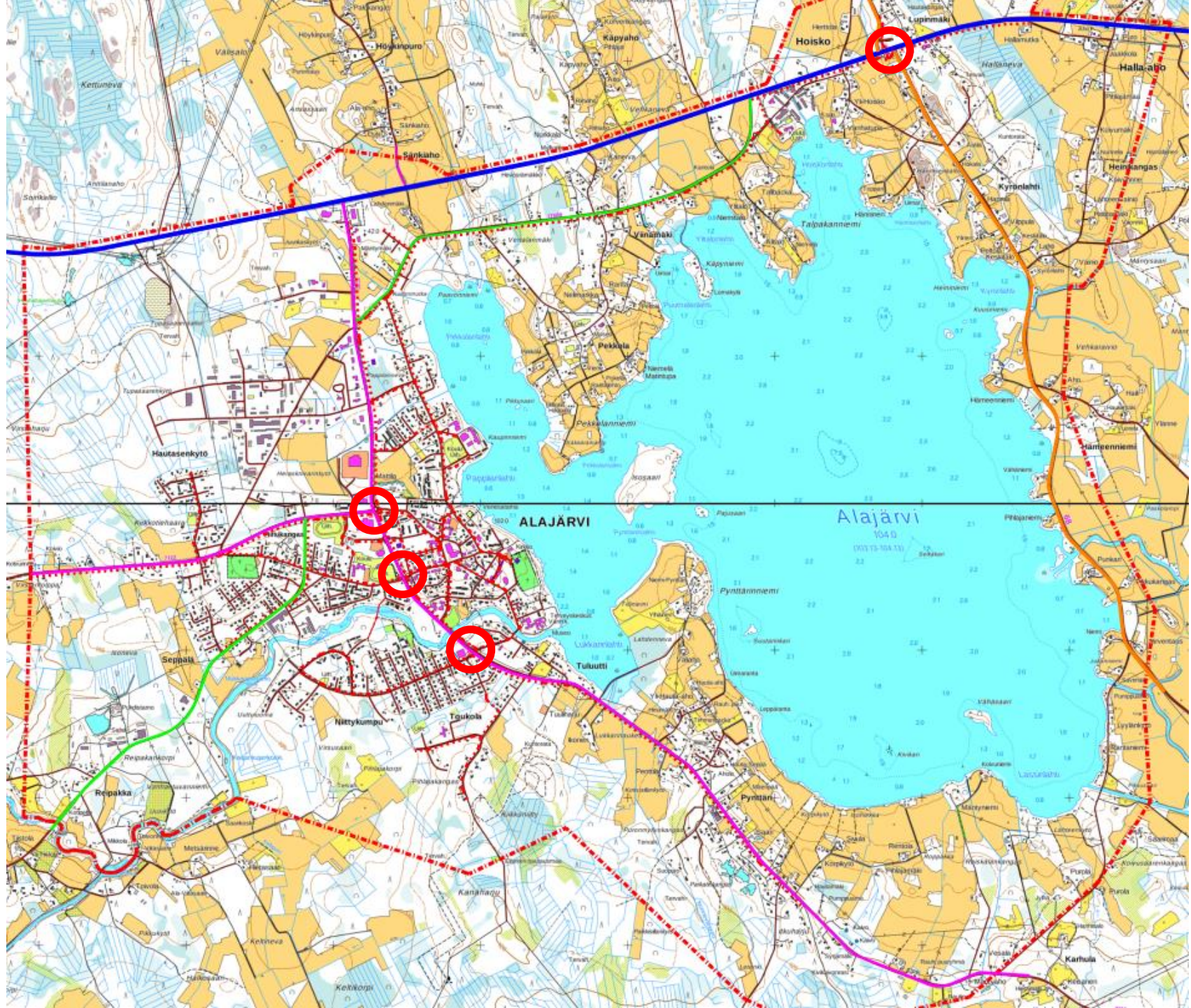
Valtatie/kantatie

Seututie/pääkatu

Yhdystie/Pääkokoojakatu

Kävelyn ja pyöräilyn väylä

Alikulkukäytävä

1. NYKYTILANNE, LIIKENNEMÄÄRÄT JA ENNUSTE 2040

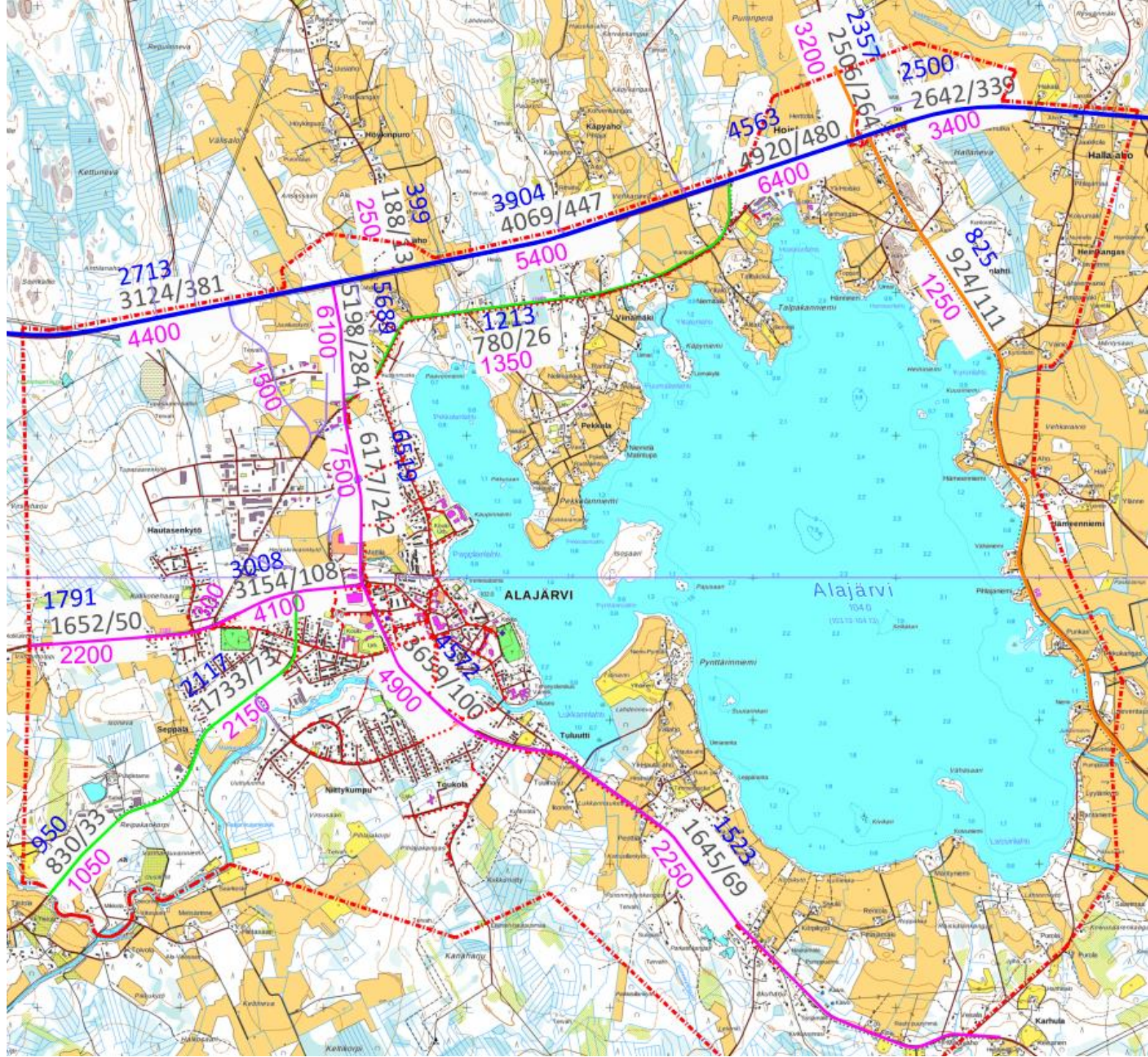
- Jaksolla 2010-2019 valta- ja kantateiden liikenne on rauhallisesti kasvanut, mutta alueen sisäisten teiden liikenne on hiukan vähentynyt
- 2040 ennuste maanteillä perustuu valtakunnallisen liikenne-ennusteen ja sen kasvukertoimiin (päätiety 1,2, alemmat tiety 1,15)
- Uusien asuin- ja teollisuusalueiden matkatuotos laskettu ja lisätty em. lukuihin niin, että kaavaluonnoksen aluevarauksista 50% voisi toteutua, perusteena on kaavan laatijan arvio, mikä ottaa huomioon sen, että maat ovat pääosin yksityisomistuksessa, alueen väestöennuste on aleneva ja kaavan ennustejakso ei ole kovin pitkä.

1213
780/26
4400

KVL2010
KVL2019/KVLras
KVL2040

— Valtatie
— Kantatie
— Seututie
— Yhdystie/pääkokooja
— Uusi yhteys
..... jkpp-tie nyky/uusi

RAMBOLL

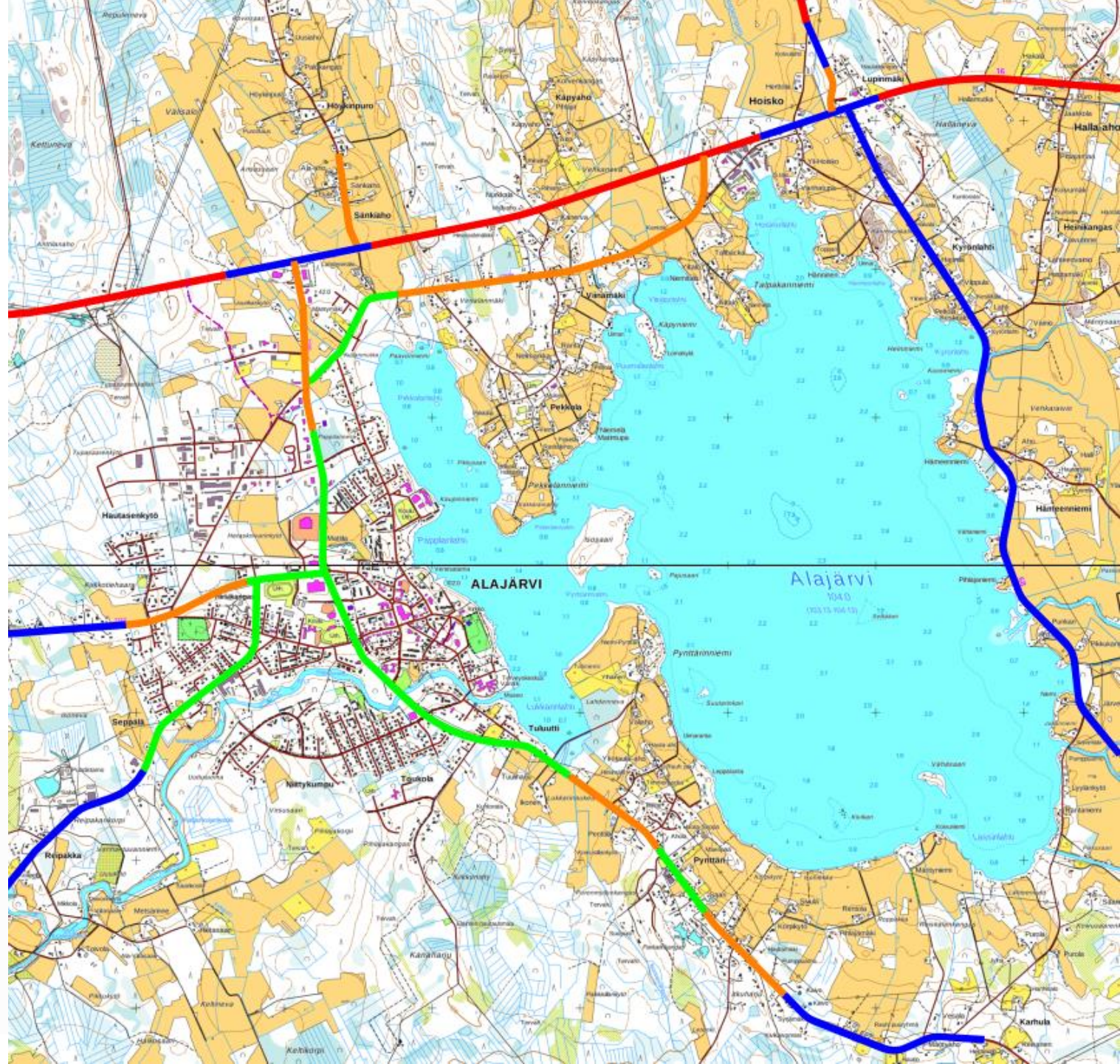

1. NYKYTILANNE, NOPEUSRAJOITUKSET

Nopeusrajoitukset

RAMBOLL

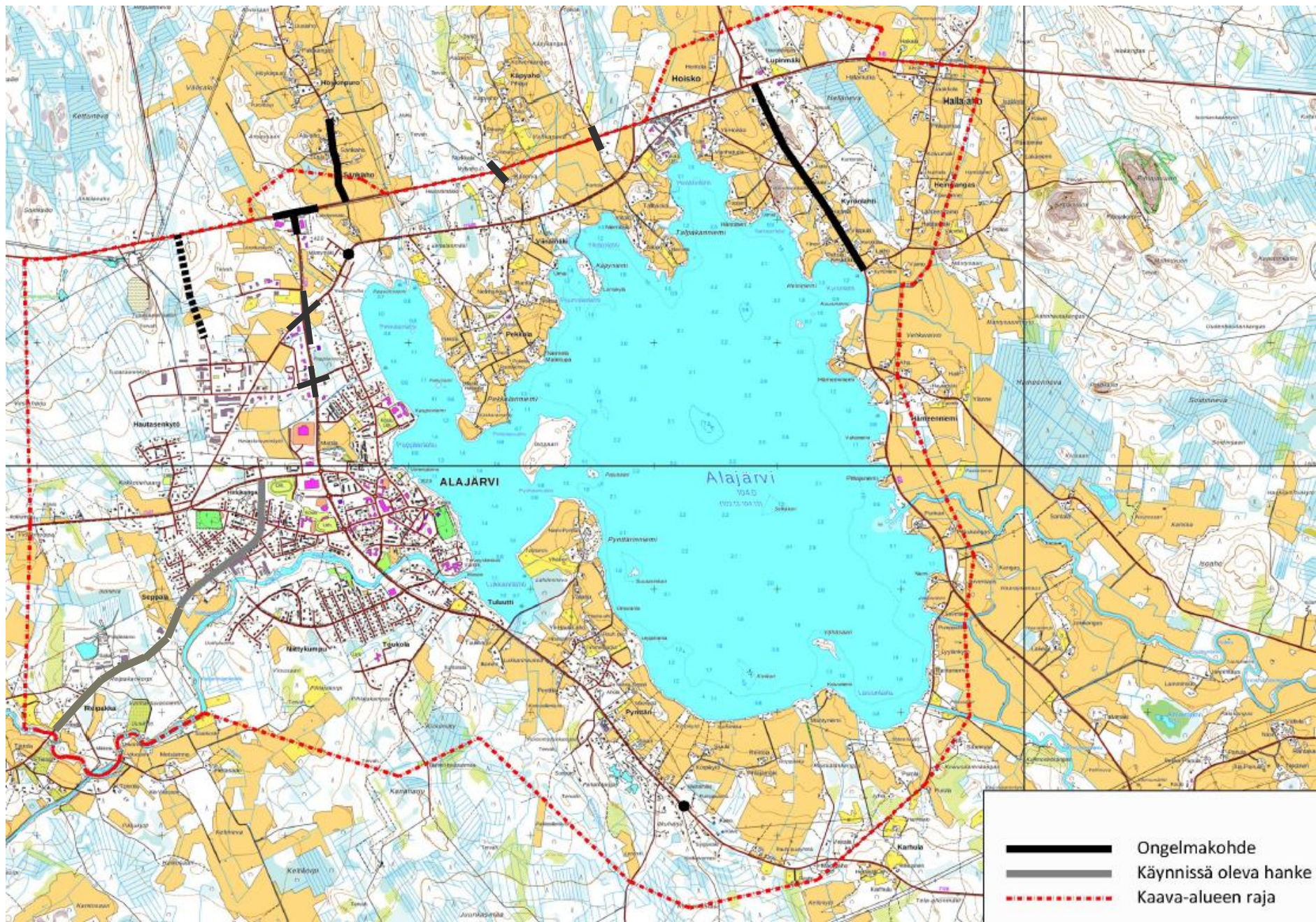

1. NYKYTILANNE

ONGELMAKOHTEET JA KÄYNNISSÄ OLEVAT HANKKEET

- Kt 68 suuri liittymätiheys ja tien kapeus koko osuudella
- Vt 16 nelihaaraliittymät 100 km/h osuudella
- Kaartusentien paikallinen liikenne ja koulumatkat
- Sisääntulotie/vt 16 liittymän kuormitus ja vaaralliset nelihaaraliittymät tiellä
- Soinintiellä pyörätien päättymiskohta ja Vanhallatiellä suojatieylitys (paranettu jo)
- Yhteyspuute teollisuusalueelta vt:lle 16
- Koskenvarrentien jkpp-tie: suunnitteilla

RAMBOLL

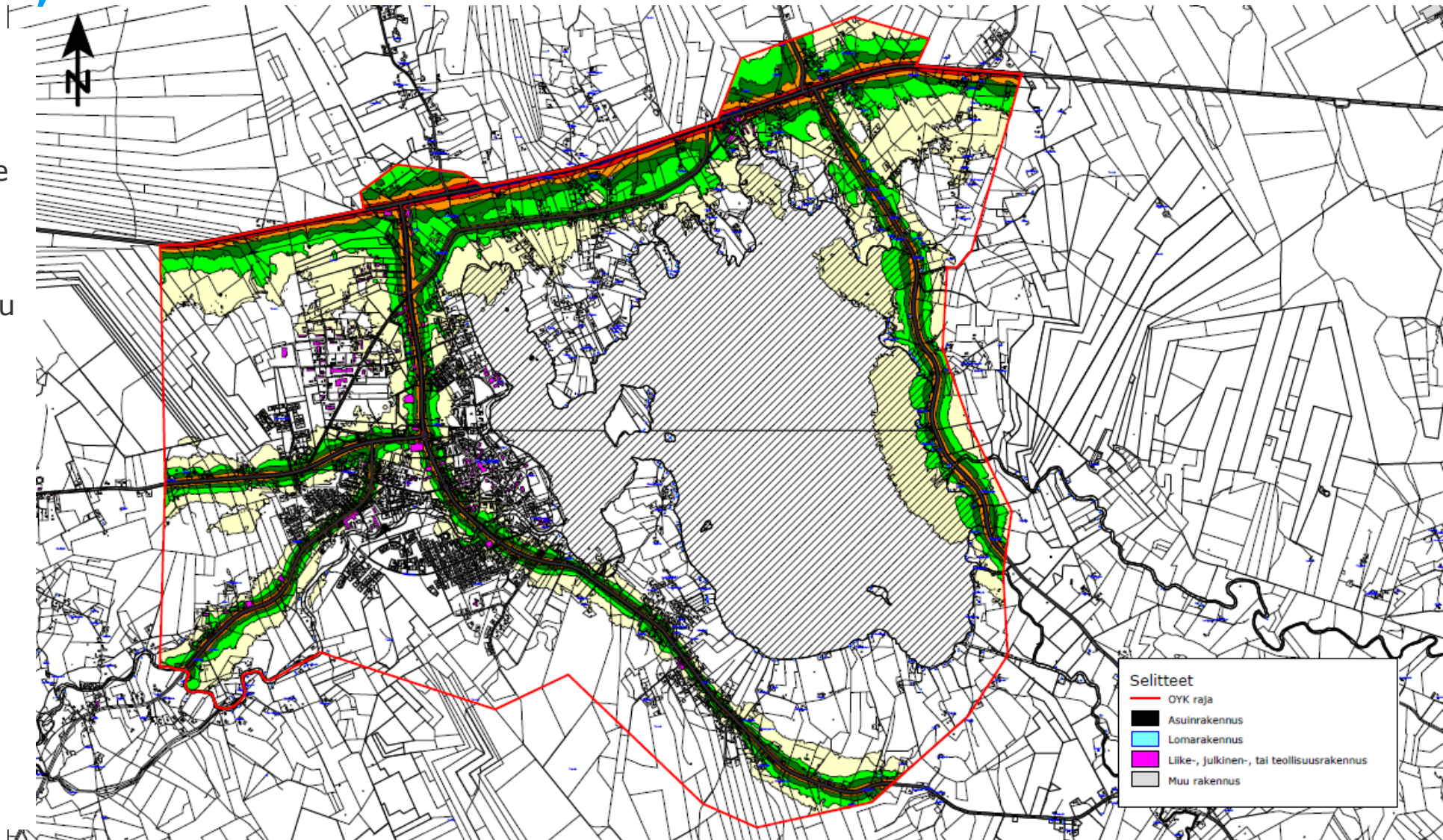
1. NYKYTILANNE, MELUSELVITYS 2017

Melutasot maanteiden varsilla nykytilanteessa päivällä

Yli 55 dB:n alueella olevien asuintalojen tai muiden melulle herkkien rakennusten kuten loma-asuntojen, koulujen, päiväkotien, hoitolaitosten tai majoituslaitosten kohdalla melu voi ylittää ohjearvot. Loma-asunnoilla ohjearvo on 45 dB.

Nykyisiä asuinrakennuksia (ilman loma-asuntoja) on kokonaan tai osittain melualueella kaava-alueella seuraavasti:

Vt 16	26 kpl
Kt 68	23 kpl
Alajärventie-Soinintie	49 kpl
Kurejoentie	14 kpl
Koskenvarrentie	18 kpl
Vanhatie	18 kpl

MELUSELVITYS, 2040

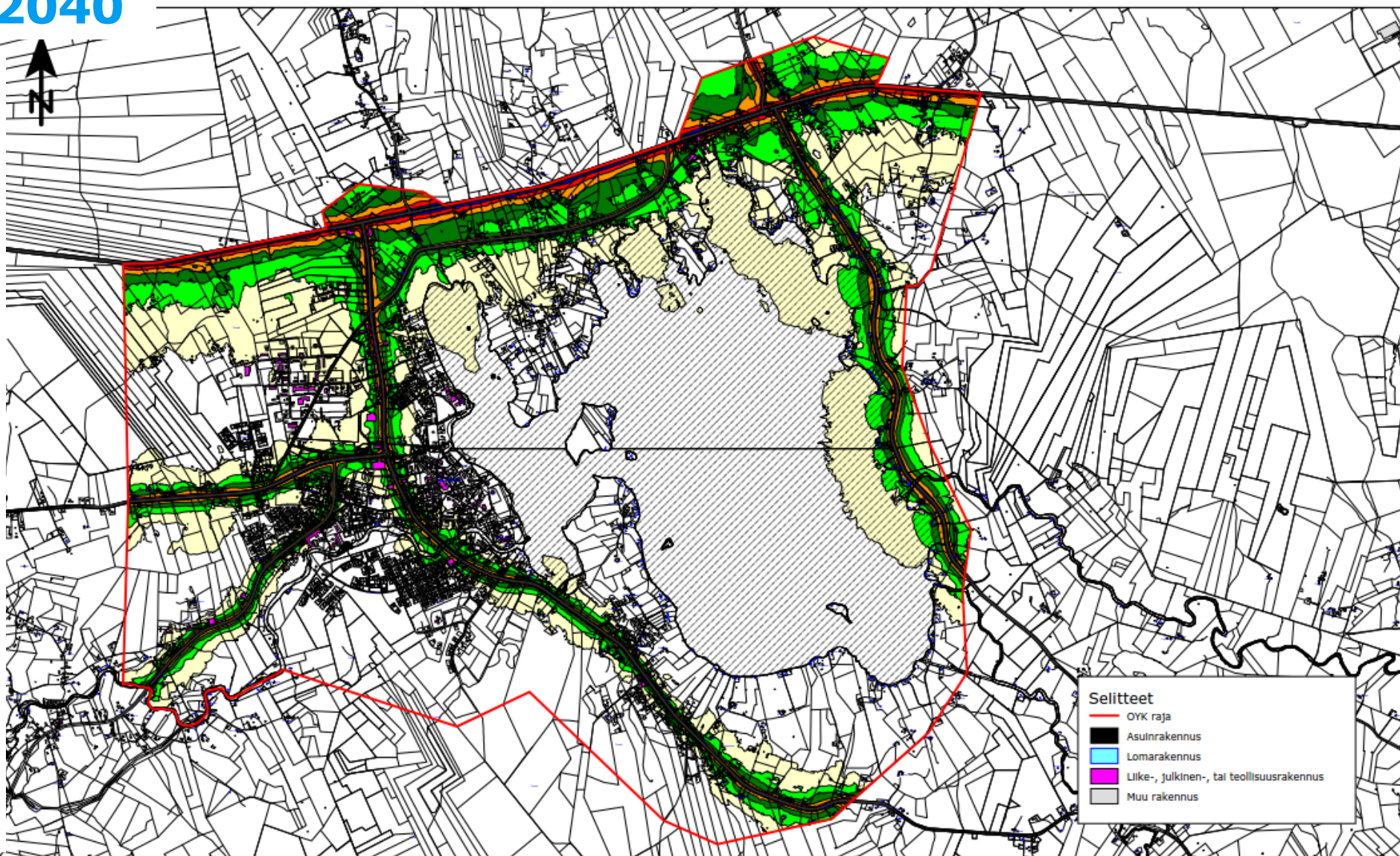
Melutasot maanteiden varsilla v. 2040 päivällä.

Nykyisiä asuinrakennuksia (ilman loma-asuntoja) on kokonaan tai osittain melualueella seuraavasti:

Vt 16	30 kpl
Kt 68	26 kpl
Alajärventie	54 kpl
Kurejoentie	15 kpl
Koskenvarrentie	21 kpl
Vanhatie	18 kpl

Lisäksi joillakin tonteilla osalla tontista voi melon oahjearvo ylittyä.

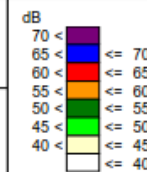
Sekä nykyisestä että ennustetilanteen 2040 melutasosta on laskettu myös yömelutasot, joissa ohjearvot ovat edellä mainittua alhaisemmat.

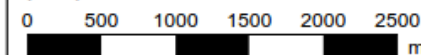
ALAJÄRVEN KESKUSTAN JA LÄHIYMPÄRISTÖN OSAYLEISKAAVA
MELUSELVITYS

LIITE 2.1

Tie- ja katuliikenteen päiväajan klo 7-22 keskiäänitaso (LAeq) ennustetilanteessa (2040)

(A3) 1:32500

OMAK 14.1.2021

RAMBOLL

RAMBOLL

2. LIIKENNEVERKON TAVOITTEET

- Tukeudutaan ensisijaisesti nykyiseen tie- ja katuverkkoon, katuverkkoon ja kävelyn ja pyöräilyn verkkoon pieniä täydennyksiä turvallisuuden ja yhdistävyyden parantamiseksi
- Uusi raskaan liikenteen yhteys Tupasaaren teollisuusalueelta vt:lle 16
 - vähentää sisääntulotien kuormitusta ja parantaa sen turvallisuutta
 - erotellaan raskas liikenne, henkilöautoliikenne ja kävely ja pyöräily toisistaan
 - ehkäistään teollisuusalueen läpiajoa rauhoittamalla liikennettä verkollisin toimenpitein
- Vt:n 16 palvelutaso erittäin hyvä, päätieluokitus pysyy
 - 100 km/h, pistekohtaisesti 80 km/h, turvallisuustaso ja sujuvuus pidetään hyvänä
 - tien pohjoispuolelle ei ohjata maankäyttöä
 - liittymiä 0 - 2 kpl/km, ei nelihaaraliittymiä, YT-järjestelyjä
 - kävely ja pyöräily erotellaan autoliikenteestä mahdollisuuksien mukaan
- Kt:n 68 palvelutaso järven itäpuolella hyvä tai vähintään tyydyttävä
 - 80 km/h, pistekohtaisesti 60 km/h, runsas raskas liikenne otetaan huomioon
 - Poikkileikkauksen leventäminen (1,5 m pientareet) **tai** nykytie + erillinen J-tie
 - hyvä rakenne, liittymiä 2 - 6 kpl/km nopeustason mukaan, YT-järjestelyjä
- Alajärventie on sisääntulon ja tilaa vievän kaupan väylä, nopeus 50-60 km/h, liittymien toimivuus hyvä, kävelyn ja pyöräilyn turvallisuus "riittävä"

2. MAANKÄYTÖN TAVOITTEET, ASUMINEN, ELINKEINOT, VIRKISTYS

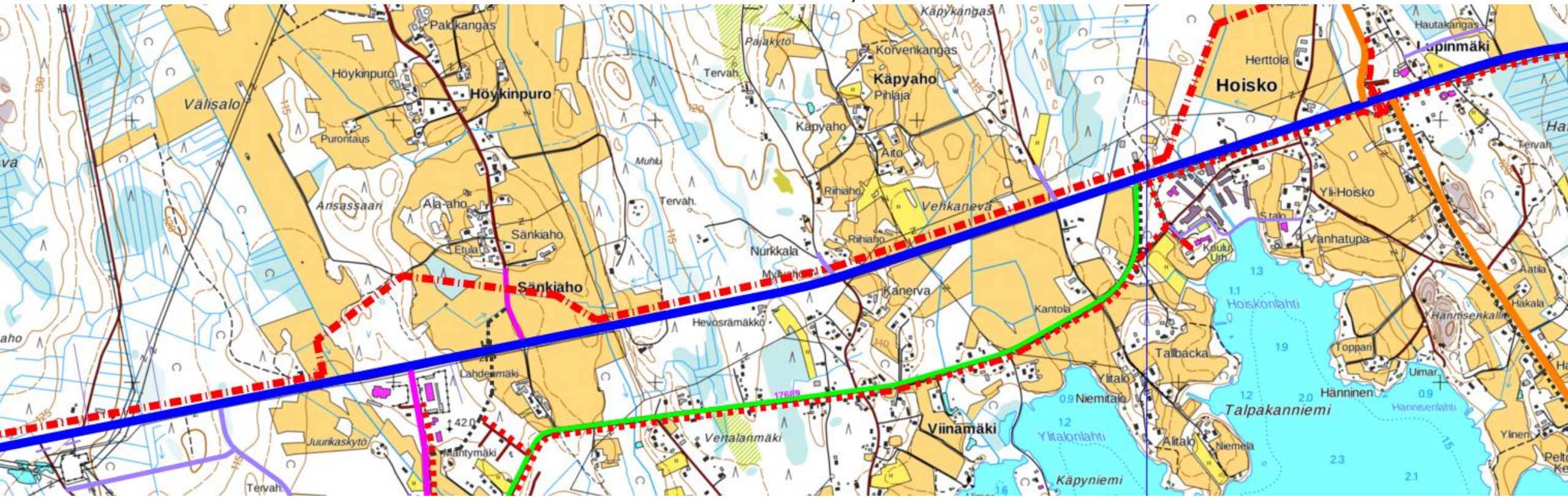
- Keskusta: tiivistetään kerrostalorakentamista palveluiden läheisyyteen, tehokasta rivitalorakentamista ydinkeskustan lähivyöhykkeellä, jalankulkijan ja ulko-oleskelun turvallisuus ja viihtyisyys tärkeää, yhteydet ulkoilureiteille, luontoon ja vesistöihin turvataan
- Tonttituotannon monipuolistaminen, keskustassa kerrostalot, rivitalot, palveluasuminen, keskustan asuinalueiden täydentäminen, kyläasuminen mm. Pekkolassa ja Hoiskossa, maaseutuasuminen
- Loma-asuntojen muuttaminen pysyviksi asunnoiksi järven itä- ja etelärannoilla (kohteiden määrä melko vähäinen)

- Tupasaaren teollisuus- ja tuotantotoiminnan aluetta laajennetaan ja kehitetään ja avataan oma yhteys vt:lle 16
- Keskustakauppaa ja päivittäistavarakauppaa kehitetään palvelukeskustan alueella, Keskuskadun varressa ja keskustan läheisillä Alajärventien varren alueilla
- Alajärventien pohjoisosaa kehitetään tilaa vievän erikoiskaupan sijoittumisalueena

- Kevyen liikenteen yhteyksiä kehitetään taajamien läheisyydessä (mm. Koskenvarsi – Alajärven keskusta, rantareitit) ja järven ympäri
- Luodaan Pirkkalanlahden ympäri kiertävä reitti: keskusta – Kullanmutka – Pekkolanniemi – Kaupinniemi
- Asumisen laajentumisalueilta ja keskustasta varataan riittävät yhteydet virkistysalueille ja -reiteille
- Pekkolan alueelle osoitetaan ulkoilureitti lisääntyvän asutuksen tarpeisiin

3. VERKKOSUUNNITTELU, VALTATIE 16 TILANNE

- Valtatielle uusi liittymä Tupasaaren teollisuusalueelta, ks. Omat diat myöhemmin, sen myötä voidaan sulkea kaksi sähköasemalle menevää liittymää
- Kaartusentien vastakkainen yksityistieliittymä suljetaan tai rajataan käyttö maatalouteen, varaudutaan n. 3-3,5 m korkeaan alikulkuun, joka palvelisi moottorikelkkareittiä, kävelyn ja pyöräilyn reittiä ja mahdollisesti henkilöautoliikennettä
- Takalankujan liittymä suljetaan, jotta vältetään vaarallinen vino nelihaaraliittymä 100 km/h alueella, Käpysentie jää paikalleen
- Kustavintie liittymä suljetaan, jotta vältetään vaarallinen nelihaaraliittymä 100 km/h rajoitusalueella, Hopearuukki jää paikalleen, koululaisten kulkeminen mahdollistetaan ellei koulukuljetusta ole, alikulkuja tutkittiin, mutta käyttö vähäistä
- Lupinmäellä mahdollisuus lyhyellä rinnakkaistiellä poistaa yksi Y-liittymä

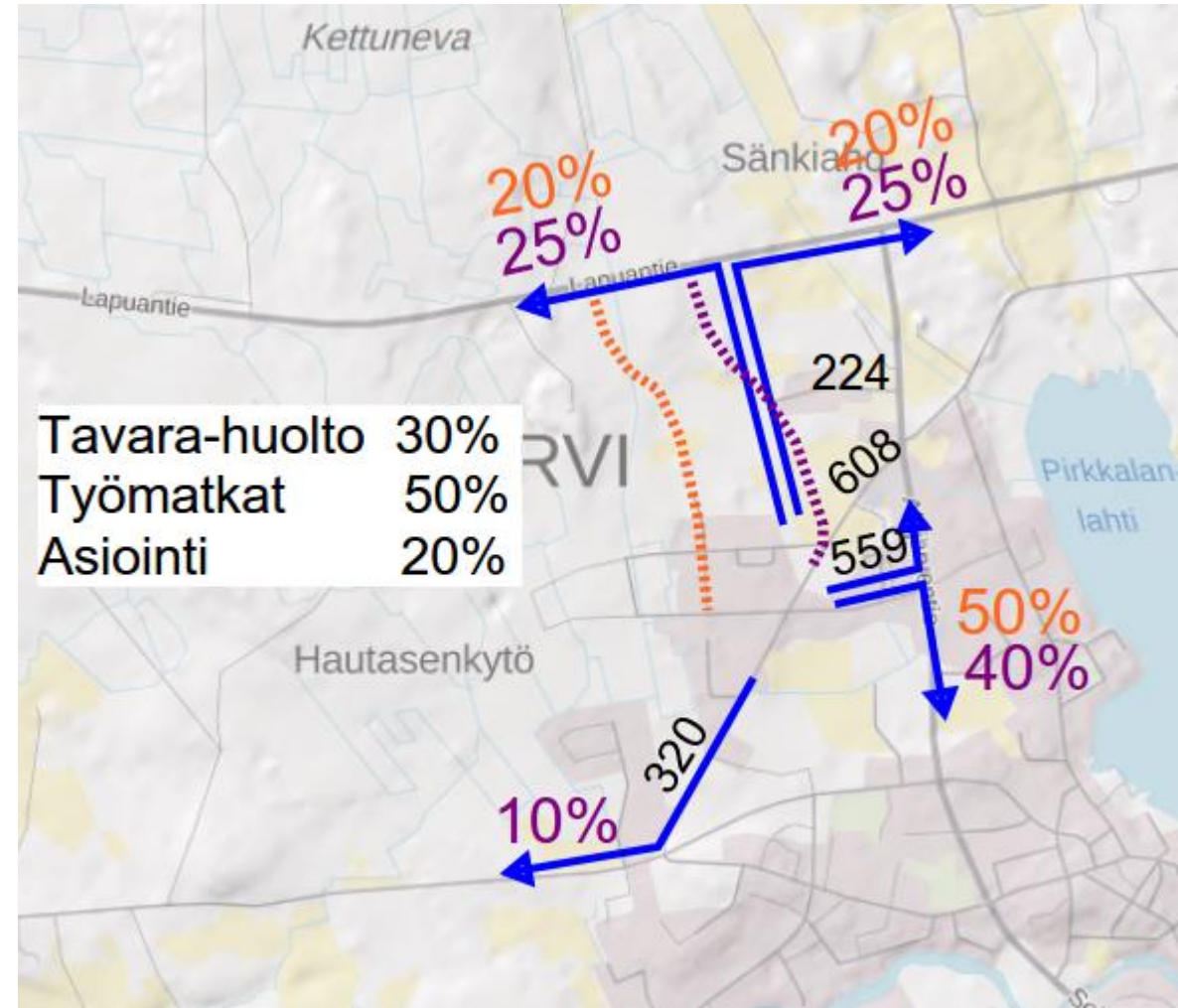

3. VERKKOSUNNITTELU, TUPASAAREN UUSI TIE, VAIHTOEHTOJEN VERTAILUA, LIIKENNEMÄÄRÄT (ALUSTAVA)

- Liikennelaskennat 4:ssä liittymässä tehty
- Tupasaaren alueen liikenne nyt 1711 aj/vrk
- Raskaan liikenteen määrä 221 aj/vrk, 12,9%
- Alustava ennuste 2040 n. 3300 ajon/vrk
 - 70% teollisuusalueesta rakennettu
 - OYK kasvattaa alueen n. 1,5 kertaiseksi
 - Suuntautumisarvio vier. kuvan mukaan
 - Maantieliikenteen kasvukerroin 1,2
- läntinen ve, KVL 2040 > 1300 ajon/vrk
- itäinen ve, KVL 2040 > 1700 ajon/vrk
- Pitää sisääntulotien liikenteen lähes ennallaan

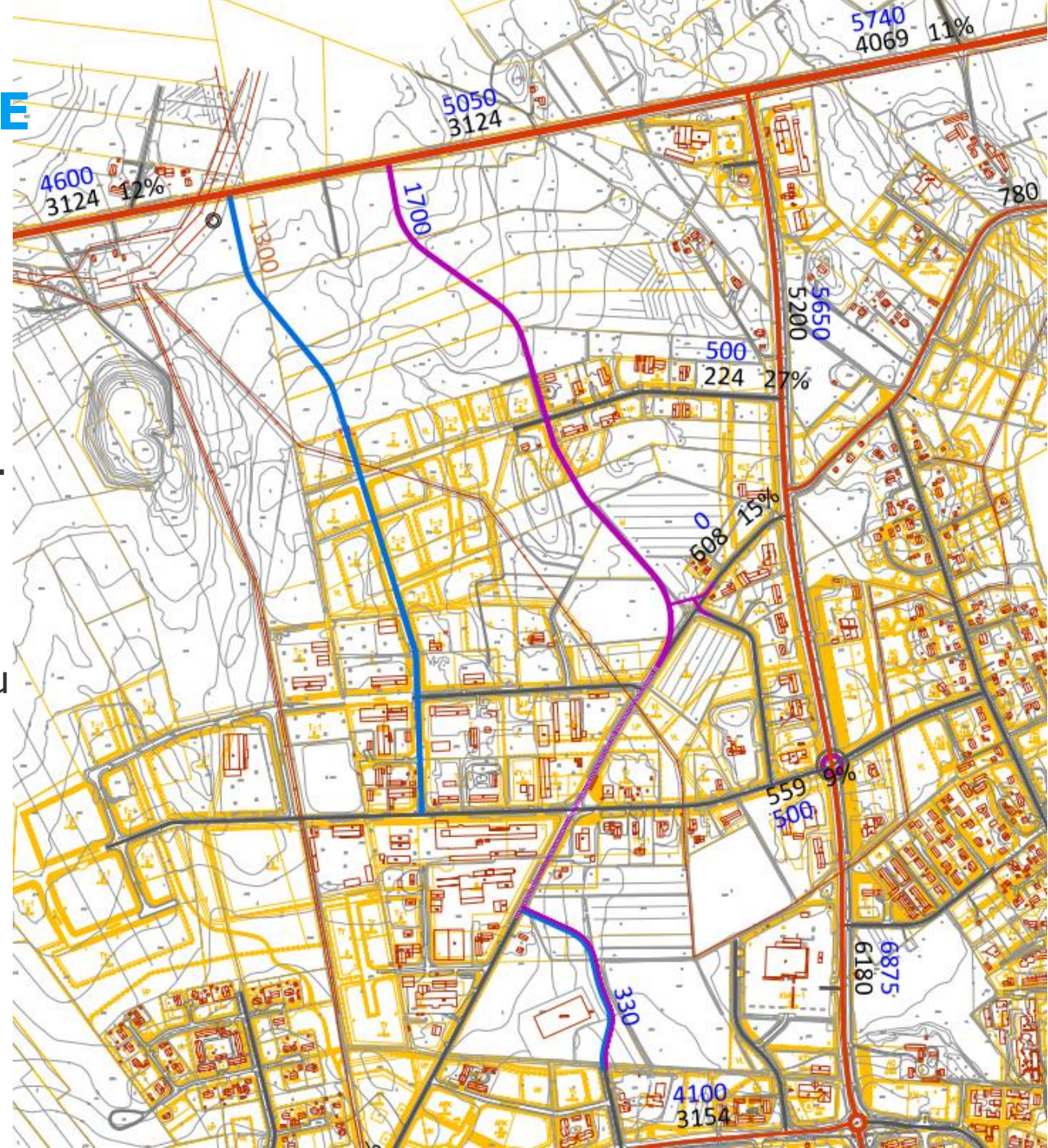
▪ HUOM. Tämän jälkeen on ennuste tarkentunut!)

RAMBOLL

TUPASAAREN TEOLLISUUSALUE VAIHTOEHTOJEN VERTAILUA

- Tavoite:
 - Sujuva yhteys teollisuudesta valtatielle
 - Ei sujuvaa läpiajoliikenteelle keskustaan
 - Asemakaavan katuverkon yhdistävyys, turv.
 - Vaiheittain rakentaminen mahdollista
 - Kuopiontien läpiajon vähentäminen
- Liittymän paikka valtatielle > näkemätarkastelu
- Läntinen (sininen) vaihtoehto:
 - 880 m uutta + 470 m parannettavaa katua
 - Yht. 1350 m
- Itäinen (lila) vaihtoehto:
 - 1152 m uutta + 88+125 m par. Katua
 - Yht. 1365 m

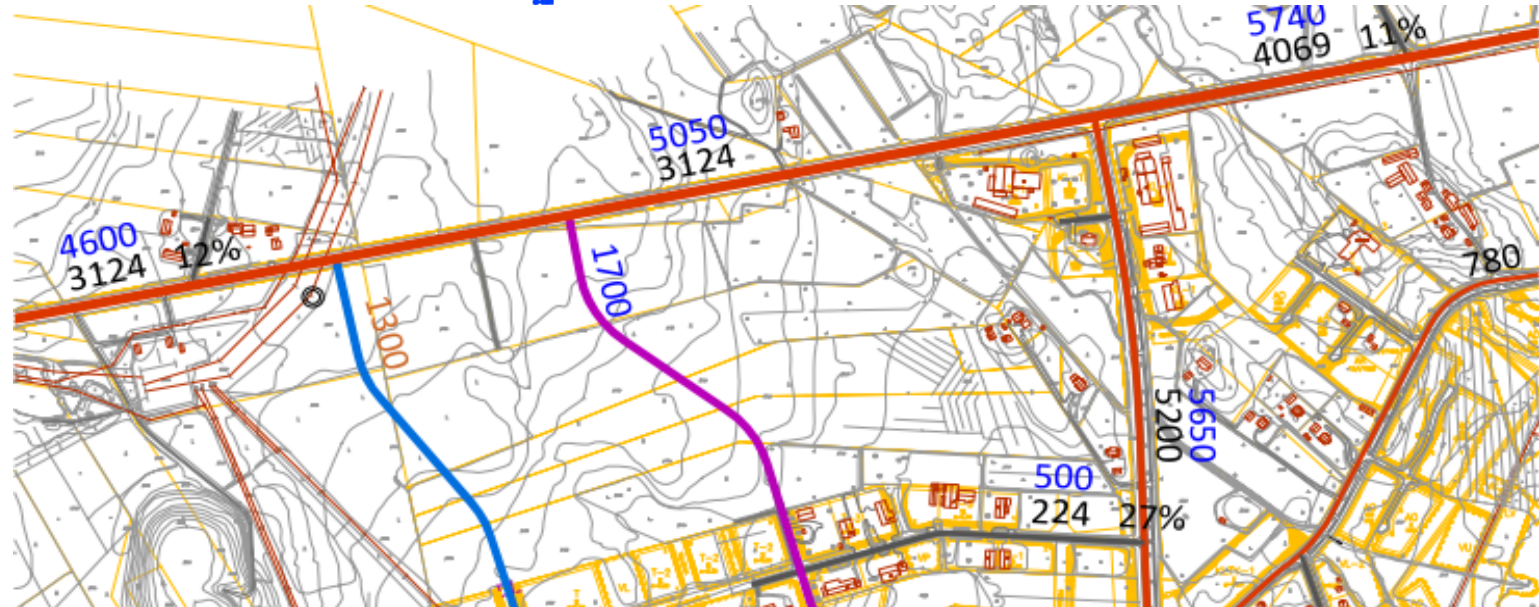
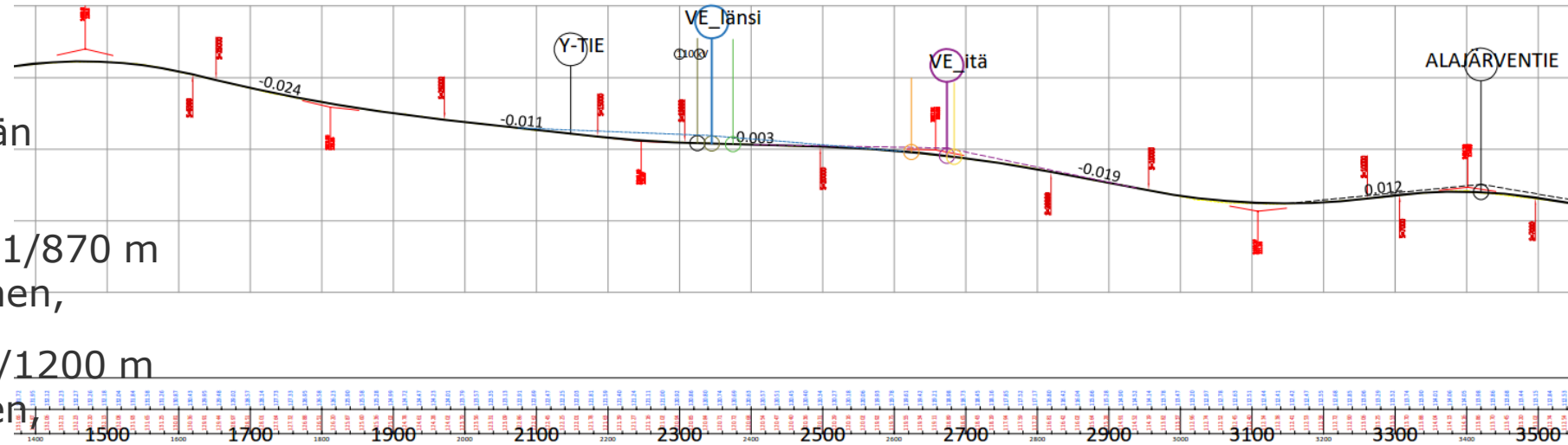
TUPASAAREN TEOLLISUUSALUEEN UUSI TIE, VAIHTOEHTOJEN VERTAILUA

- Sijainti:

- Optimisijainti, vain vähän liikkumavaraa
- Läntinen: 1,3% mäki, 11/870 m ja 1075 m Alajärventiehen,
- Itäinen: 1,1% mäki, 13/1200 m ja 750 m Alajärventiehen,
- Itäinen: etäisyys Alajärventiehen 750 m

- Liittymäjärjestelyt, itäinen:

- Väistötila tarpeen heti
- Kanavointiin varauduttava tavoitetilanteessa
- Läntisessä vastaavat tarpeet

TUPASAAREN TEOLLISUUSALUEEN UUSI TIE, VAIHTOEHTOJEN VERTAILUA

- Katuverkon liittymät, läntinen:
 - 3 nelihaaraliittymää nykykaduilla
 - linjaus ohjaa liikennettä enemmän Teollisuustielle ja Alajärventielle
 - kulkee kantavalla maalla
 - Katukustannus (alustava) 580 000 euroa
- Katuverkon liittymät, itäinen:
 - 2 nelihaaraliittymää kaduilla
 - kokoaa teollisuusalueen liikenteen tehokkaammin ja jakaa sitä myös Kurejoentielle, parantaa Alajärventien tilannetta paremmin
 - osittain ehkä pehmeämmällä maalla
 - Katukustannus (alustava) 680 000 euroa
- **Verkkoon valittiin itäinen vaihtoehto**, koska se kokoaa enemmän liikennettä, uuden liittymän vaikutus valtatiehen on tässä pienempi ja rekkojen liikkellelähtö parempi javerkollisesti loogisempi ja on lähempänä kaupungin maaomistuksia

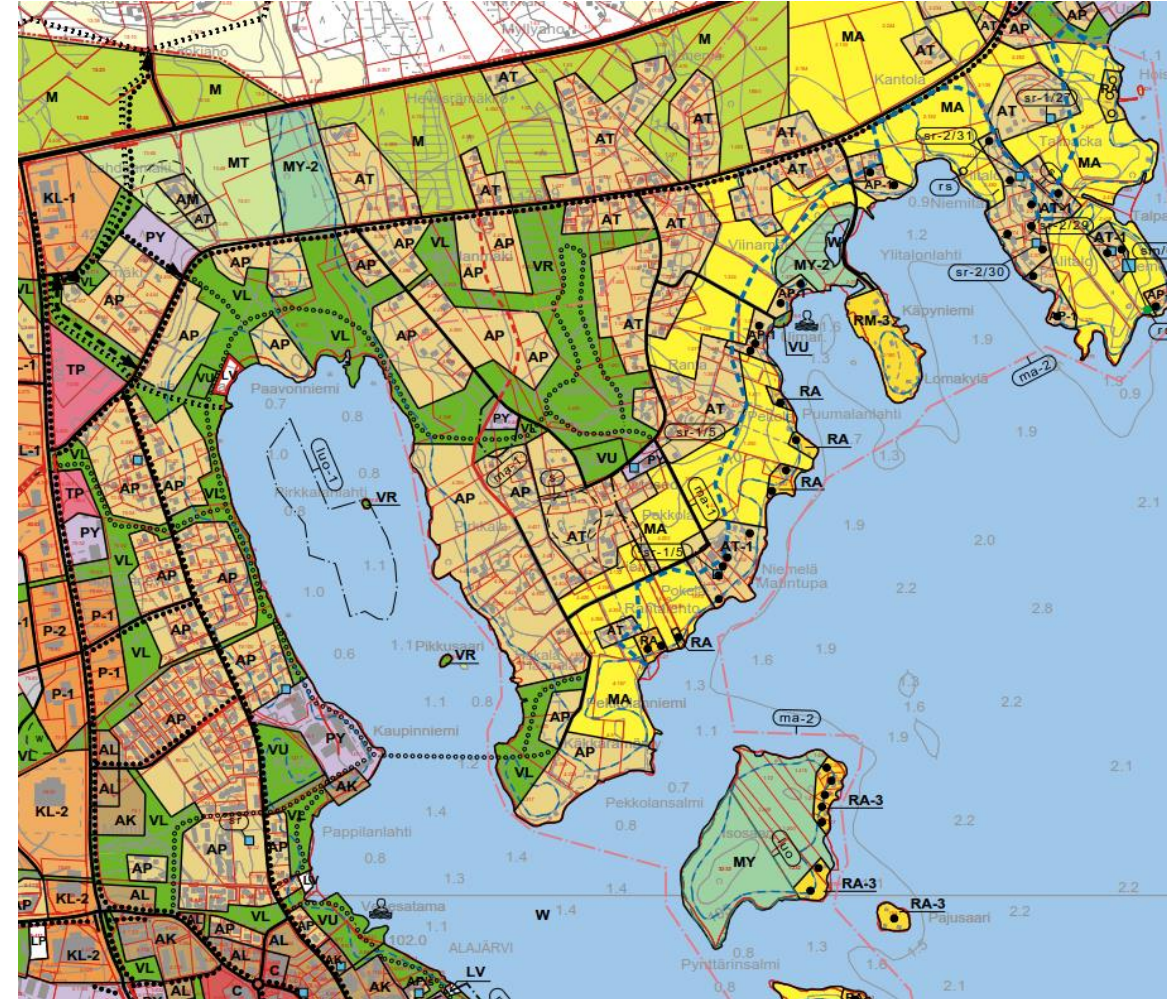
3. VERKKOSUUNNITTELU, ALAJÄRVENTIEN JÄRJESTELYT

- Uusi liittymä Tupasaaren teollisuusalueelta vähentää Alajärventien liikennettä, ja selkeyttää sen luonnetta sisääntulotienä ja kaupallisten palveluiden väylänä, jolla voi olla nykyistä alempi nopeustaso
- Sisääntulotie on muuttumassa maantiestä kaduksi
- Tielle liitytään pääasiassa kokoojakaduilta, ei suoraan tonteilta
- Kuopiontien liittymä poistetaan ja sen liikenne ohjataan uuden tieyhteyden kautta valtatielle tai rinnakkaiskatua Juurikaskydöntielle, Vanhantien liittymä kohdalla muodostuu luonteva paikka kevyen liikenteen alikululle.
- Teollisuustien ja Hurmeentien liittymään varaudutaan tekemään kiertoliittymä, joka parantaa liittymän toimivuutta ja turvallisuutta ja jaksottaa katua luontevasti

3. VERKKOSUUNNITTELU, PEKKOLAN KATUVERKKKO

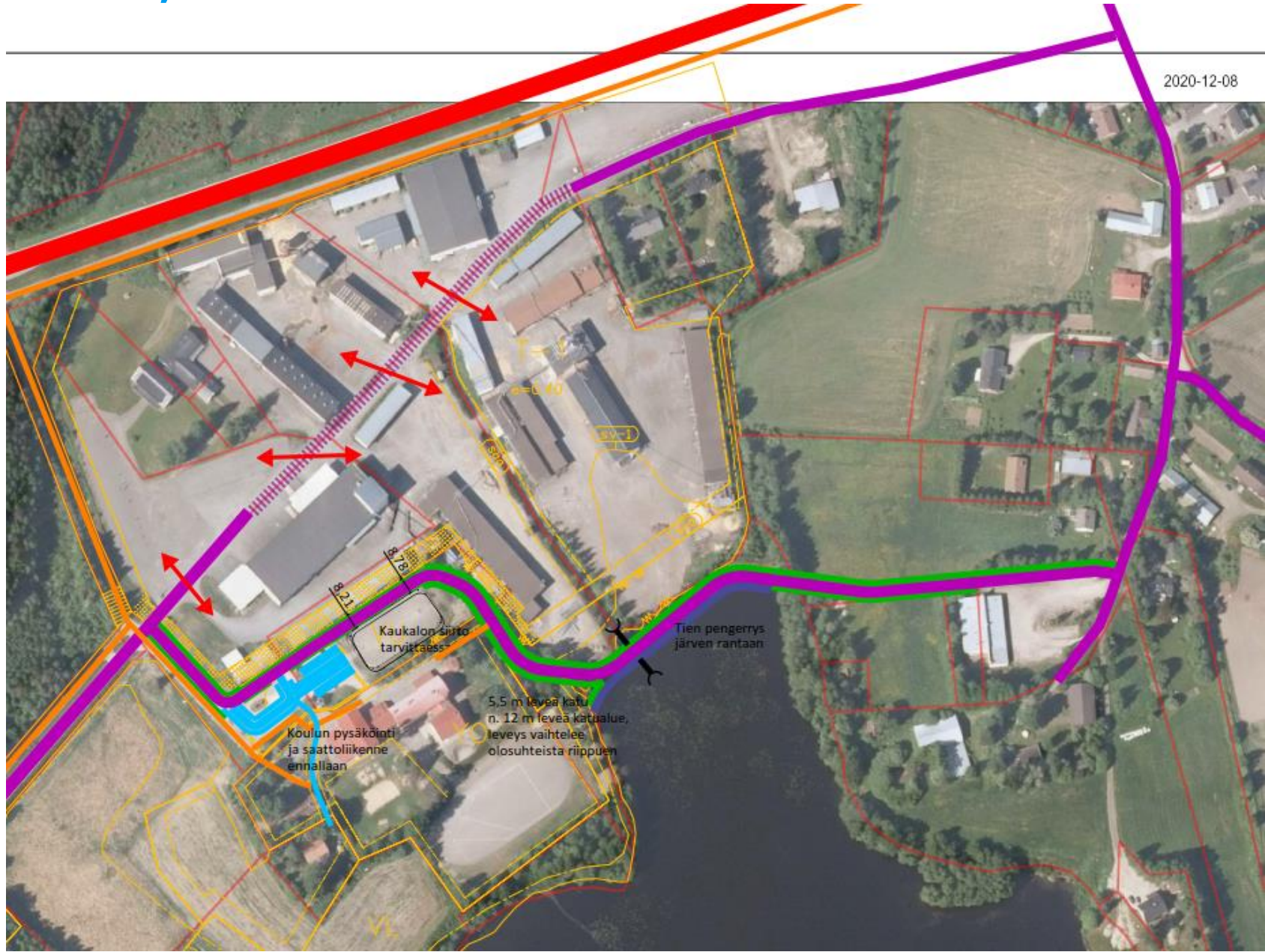
- Asutuksen lisääminen edellyttää nykyisen tieverkon täydentämistä ja uusien katujen sovittamista maankäytön lomaan ja maisemaan, katujen sijoitus näkyy kaavaluonnoksessa.
- Katuverkossa on pyritty joustavaan vaiheittaintoteutukseen
- Asutuksen lisääntyessä tarve kevyen liikenteen sillalle koulukeskukseen kasvaa, sillan toteuttamisessa voisi tutkia esim. ponttooniratkaisua, jolloin se olisi kustannustehokkaampi.

3. VERKKOSUUNNITTELU, HOISKON RINNAKKAISTIE-EHDOTUS

- Valtatien 16 tasoliittymien vähentämiseen tarve, Hoiskokujan liittymää vt:lle ei voi poistaa, mutta liikenteen määrää voi pienentää
- Vain rinnakkaistie mahdollistaa Hoiskon alueen lisärakentamisen
- Teollisuustontin läpi ei tietä voi tehdä
- Ehdotuksena on kapea sekaliikenteen väylä, liikennemäärät vain (150-300 ajon/vrk) ja nopeus 30 km/h
- Tarvittaessa mahdollista tehdä erillinen kevyen liikenteen tie koulun pihan kautta
- Kaukaloa siirrettävä tai kavennettava
- Ratkaisu poikkeaa asemakaavasta ja vaatii asemakaavan muuttamista
- Järven rantaan pengertäminen vaatii vesiluvan ja ison rummun laskuojan kohdalle
- Tien pituus n. 540 m
- Alustava kustannus 300 000 euroa

RAMBOLL

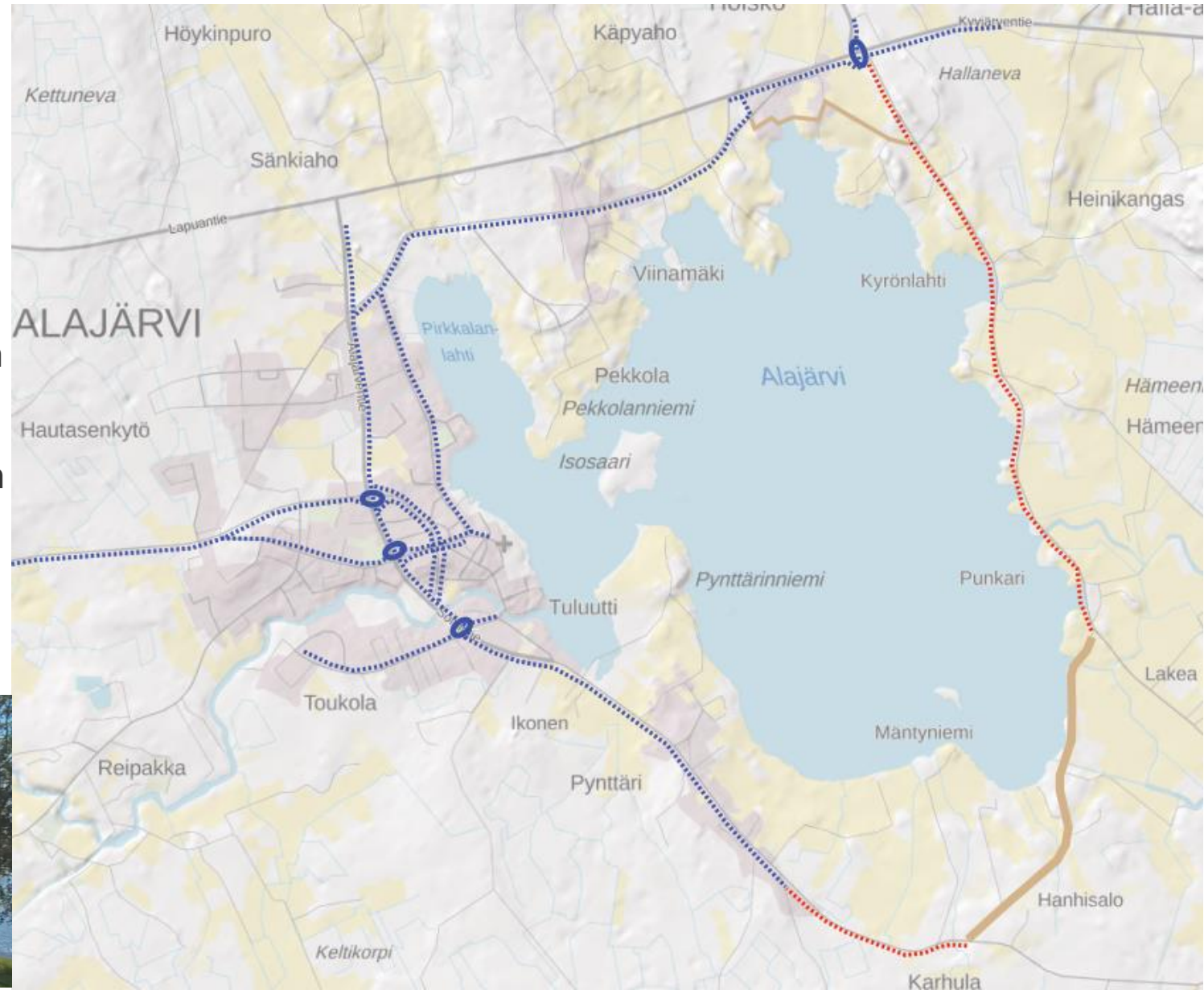

3. VERKKOSUUNNITTELU, KÄVELYN JA PYÖRÄILYN VERKKO

- Alajärvellä on jo melko kattava kävelyn ja pyöräilyn verkko (tieverkkokuva, dia 3)
- Keskustassa on kolme alikulkukäytävää Alajärventien alitse ja Hoiskossa yksi valtatie alitse
- Puutteina on valtatie risteäminen Kaartusentien ja Hopearuukin kohdilla mm. koulumatkoilla, myös urheilualueen ja keskustan välillä olisi tarve alikululle
- Vanhan kaatopaikan alueelle suunnitellaan maastopyöräilyrataa, joten sinne olisi hyvä luoda pyöräilypolkuverkostoa joka samalla täydentäisi teollisuusalueen verkkoa
- Hoiskossa on myös maankäytöstä johtuvia täydennystarpeita teollisuusalueen ja koulun ympäristössä
- Kt 68 on kapea ja siellä on paljon raskasta liikennettä (> 100 ajon/vrk), järven kierto polkupyörällä on suosittu virkistys- ja liikuntareitti, siihen tarvitaan erillinen väylä tai tien leventäminen 8 > 10 metriin. Pyörätien olisi edullisempi ja turvallisuuden kannalta parempi niin autoille kuin pyöräilijöille. Soinintellä väylää olisi myös jatkettava. (diat x-x)
- Muita tarpeita on lisäksi asemakaava-alueilla ja yhden alikulun tarve Alajärventielle Vanhantien – Kuopionten liittymän kohdalla.

3. JÄRVEN KIERTÄVÄ KÄVELYN JA PYÖRÄILYN VÄYLÄ

- Sinisellä nykyiset JKPP-väylät
- Punaisella uudet JKPP-väylät
- Ruskealla sekaliikenneosuudet (sora)
- Kt68 väli vt16 – Hoiskonkuja 730 m
- Kt68 väli Hoiskonkuja – Järvitie 3820 m
- Soinintie väli Pelloasmaantie-Järvitie 1500 m
- Sillat: Kyrönlahti ja Kuninkaanjoki
- Vesistöön pengerrys, kolme kohtaa, 540 m
- Väylän sijoitus rannan puolelle turvallisuuden ja viihtyvyyden vuoksi
- N. 2,3 Meuroa, myös valaistus kantatielle tielle tarvitaan tällöin

LIIKENTEELLISET VAIKUTUKSET (KESKEN)

- Turvallisuus
 - Kävely ja pyöräily, joukkoliikenne
- Toimivuus ja välityskyky
 - Kuormitetut liittymät ja väylät: ??
 - Tärkeimmät toimenpidetarpeet
- Yhdistävyys
 - Uudet yhteydet: Tupasaareen uusi tie
 - Pekkolan kadut ja J-tieyhteys koululle
- Liittymien määrä pääteillä
 - Vt:n liittymät vähenevät, täyttynee tavoite
 - Kt:n suuri tiheys vaikea vähentää, uudet pysyvät asumiset rannassa lisäävät haastetta
- Ympäristövaikutukset
 - Liikennemelu
 - Päästöt, tärinä ja ilmastovaikutukset
 - Vesistöt, pohjavedet
- Taloudelliset vaikutukset
 - Tärkeimpien toimenpiteiden kustannukset ja niillä saatavat hyödyt
 - Tupasaarentie perustuu kaava-alueen katuverkkoon > ei lisähintaa, muuten kuin liittymän teko vt:lle
 - Kaartusentien alikulku: monta käyttötarkoitusta, lisäselvitys tarpeen
 - Järven kiertävä reitti, sopii tavoitteisiin